

Universitätsbibliothek Paderborn

**D]rectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimine ...**

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Ar[gumento]. Nono. No[n] obstante malicia p[er]sone p[otes]t ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

est in casu nostro et absque necessitate eo uti possit ut ecclesie ministro et ad celebrandum inducere. Sicut a filii de nuncio irrevocabili ex officio a domino temporalis quod dicitur contra voluntatem domini utrius officio. licet dominus simpliciter non possit impedire. offensam tamen eius incurrit. Et etiam subditus eius qui utrius officio eius scietur ipsum absque necessitate ad executionem provocando. ita in proposito. Sed possit quod hic mirari cum fructu missae non impediat malicia celebrantis. quoniam de? det dona sua ad obsecrationes mali sacerdotis sicut boni. cur etiam ecclesia non mittit nec exhibet concubinariu ut ministrum ad celebrandum. Rndet saluo intellectu superius circa secundum periculum tradito quibus fructus celebrationis alijs pro quibus mali celebrant nullatenus subtrahat. prohibetur tamen mali a celebratione. et hoc propter eorumdem celebrationum salutem. quod de Aplos. qui manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat et bibit. non enim vult ecclesia procurare salutem multorum cum interitu ceterorum. presertim ministrorum suorum. hec ex Gabrieli ubi supra notantur

Ar Nono. Non obstante malicia persone potest quod etiam sine necessitate utrius officio illud. sicut quod salva conscientia a iudice malo potest exigere iusticiam et accipere etc. et etiam in casu nostro videtur quod quod possit fungi officio sacerdotum concubinarum sine peccato non obstante malicia eius. Dominus quod quoniam malicia persone officio repugnat. ut in casu nostro. Annon non est verum. Cui non est simile de iudice malo et sacerdote concubinario. quod iudex talis solus in quantum malus requirit iusticiam ministrans non peccat. ut declarat beatus Thomas super Iosaphat. c. viii. non enim requirit in eo quod sub pena novi peccati mortaliter in charitate iusticiam ministrat. quare ipso in peccato manente potest iusticia ab eodem exigi. Secundo in casu nostro de concubinario sacerdote missam celebrante. Uterque quod de in notorio malo iudice ratione scandalum possit proposito nostro deseruiens dare filie. ut sicut iudex talis ratione scandalum dum in eodem crimine ex parte alium reum iudicat aut corrigit peccat secundum beatus Thomas. ubi super et pro primo eundem sic absque necessitate ad hunc inducens. ita in proposito. nedum enim inducens concubinariu ad celebrandum peccat. quod malum ministrum ad hunc inducit. sed etiam quod eum ad scandalum actiuum inducit. ut super pro secho. in secunda conclusionem. et secundo corollario patuit. Per istud iam patet. quod quodam turone minus iuste in libro quod de sporta fragmentorum quedam predicatorem redarguit super hunc quod in forma auctoritatem gloriosum hieronymum. ubi super de concubinarijs ad celebrandum non inducedis populo non irimass. qui nititur se fundare super hunc quod officium concubinarum et non malicia persone eius sit attendenda. et quod attendendum sit hunc notorium iuris et non facti. et ex omni infert in forma procellum ostentem. qui inducetes concubarios ad celebrandum a peccato se excusandi. Sed videtur quod peccatum hunc (ut super ad confirmationem primi argumenti patuit) proposito non obstat. Nec aliud dictum eius est verum. cum enim ut supra. et precipue pro dictum beatus

Foliū

ati Tho. patuit q̄ inductio p̄dicta ꝓcubinarij s̄uri nature repugnat
ideo p̄ter notoriū iuris necessario notoriū facti ꝓ malicia notoria ꝓ
sone in ꝓcubinario sacra ministrāte ip̄i inducenti necessario s̄z attrē
denda. Un̄ fundamentū suū ex malis ꝓncipijs ꝓcedit. ꝓ ꝓtrariaf
dictis etiā be. Tho. manifeste.

¶ Decimo. Ubi ꝓncipiū bonū. s̄z honor dei. ꝓ mediū bonuz
s̄z ip̄a celebratio. ꝓ finis bonus. s̄z aiāꝝ releuamen ibi nō
videt ꝓctm̄ ꝓmitti. ꝓ ꝓns cū ita hic in casu fiat nō videt ꝓmōi in
ductio ꝓctm̄. Dōm. q̄ mediū hic male assumit. q̄uis em̄ celebra
tio dese sit bona. tñ ꝓcubinario celebrati est mortifera. ꝓ ꝓsequēs
vt supra ꝓ Vincentiū ꝓ alios bene inferitur etiā inducēti ip̄m ad ce
lebrandū Un̄ d̄r Nicolaus de Iyra Eccl̄i. xxxiij. q̄ aliqd̄ est bene bo
nū ꝓ se. qd̄ tñ est no ciuū ꝓ accidēs. eo q̄ q̄s male eo vitur. Et exem
plificat. vt sumere eucharistiā bonū est. tñ qui sumit indigne iudi
cium sibi manducat. ꝓ. ad Cor. xi. ꝓ ꝓsequens eū ad hoc scienter
inducens. ita in ꝓposito. Insup̄ nec finis bonus in hoc casu debito
mō intēdit. qd̄ ꝓꝓ ꝓmo. nō ab iducēte ꝓcubinariū ad celebrādū. eo
q̄ ꝓcubinariꝝ vt oñsuz ē. ꝓ iducit ad mortale ꝓctm̄ Jā d̄r canon q̄
ꝓtertextu cuiuscūq̄ pietatis non est impietas faciēda. ꝓut habetur
ꝓ. q. ꝓ. nō est imputāda. Scd̄o nec ex ꝓte ꝓcubinarij. ꝓcubinariuz
em̄ in ꝓccatis existentē mouere nō debet salus aliena. si illā cū detri
mento salutis ꝓꝓrie ꝓcuret. cū dicat christus. quid ꝓdest hominē
si vniuersum mūdū lucret. aīe hō sue detrimentū patiat. aut quaz
dabit hō ꝓmutatōem ꝓ aiā sua. Math. xvi. vñ be. Gregoriꝝ. Quid
ꝓdest facile q̄ alijs lucet. cū ip̄am edax flāma oburat.

¶ Undecimo. Prelati absq̄ ꝓctō ꝓnt ꝓcubinarios (vt vide
tur) ꝓmittere. ꝓ eoz celebratōem. d̄r em̄ Cancellarius in re
gulis (dubitate tñ) ꝓ vitia que absq̄ deteriori ꝓriculo nequeūt ex
tirpari ꝓnt tolerari sicut meretrices tolerant. ita de ꝓcubinarijs sa
cerdotibꝝ ꝓ loco ꝓ tpe forte esset faciēduz. ꝓecille. Ergo videtur q̄
alij etiā ꝓssunt eos ad celebrādū inducere R̄ndetur negando
ꝓsequētis. Esto em̄ q̄ ꝓlati ꝓ ꝓmōi tolerantia excusent. Quis ꝓtra
rius m̄ tñ videtur vellebtis Tho. vbi supra in quodlibetis. Inducē
tes tñ nō excusant. q̄uis em̄ mala ꝓmittere de se nō sit malū sp̄. indu
cere tñ ad malū de se sp̄ est ꝓctm̄. vt in casu nostro ꝓingit. Sili
mō r̄ndetur. si quis de tolerantia eccl̄ie instaret supponendo q̄ ip̄a
ꝓcubinariū toleraret. Atte mē hec ꝓntia nō valeret. Eccl̄ia ꝓmittere
seu tolerat ꝓcubinariū nec ip̄m celebrantē ꝓunit. q̄ eūdem admittit
seu ꝓcedit q̄ ip̄e ad celebrādū inducatur. Rō q̄ maluz bñ ꝓmittit
nūq̄ tñ licite admittit. eo q̄ admittere d̄r actuz ꝓpositiū. ꝓsensum